

Samenwerken verlaagt de

De opbrengstprijzen in de verschillende glastuinbouwsectoren staan momenteel sterk onder druk. Daardoor vallen ook de winstmarges kleiner of zelfs negatief uit. Wil je als individueel ondernemer voldoende perspectief op de continuïteit behouden, dan moet een teler zich de komende jaren sterk maken voor een relatief lage kostprijs. In dit artikel blijkt dat de kostprijs flink omlaag kan.

AUTEUR: JAN PIETER STEHOEWER, DLV PLANT

BEELD: ERIC VAN HOUTEN

De sleutel tot succes is het aangaan van een samenwerkingsverband. Zeker bij het opstarten van een nieuw bedrijf kan een ondernemer direct de voordelen van de schaalgrootte plukken. In dit artikel gaan we uit van twee individuele paprikakwekers, die overwegen een nieuw glastuinbouwbedrijf te bouwen. Beide ondernemers beschikken over een eigen kapitaal van 1 miljoen Euro, waarmee ze een bedrijf van 3 ha willen bouwen op een perceel van 4 ha. Vervolgens worden in dit voorbeeld de plannen van beide ondernemers samengevoegd en besluiten zij niet twee individuele bedrijven te bouwen, maar één bedrijf van 6 ha.

voordelen

Aanzienlijk lagere investering

Uit bedrijfseconomische berekeningen met dit voorbeeld blijkt allereerst dat het investeringsbedrag per m² glasoppervlakte voor het bedrijf van 6 ha aanzienlijk lager uitvalt dan per individueel bedrijf, namelijk € 11,00 per m² lager dan de individuele opzet (zie tabel).

lagere investering

Hierbij zijn de volgende aannames gehanteerd:

- Het perceel grond dat moet worden aangekocht kan circa 4.000 m² kleiner uitvallen omdat de te voorziene oppervlakte voor parkeerruimte, waterbassin en bedrijfsruimte voor het bedrijf van 6 ha niet tweemaal zo groot hoeft te zijn dan voor een bedrijf van 3 ha. Het voordeel daarvan is: € 200.000.
- Er is een investeringsvoordeel te behalen bij het bouwen van de bedrijfsruimte. Dit voordeel is € 100.000.
- Het bouwen van een groot bedrijf is per m² goedkoper dan het bouwen van een klein bedrijf. Dat levert een fors investeringsvoordeel op bij de post kassen en de inrichting van de kassen. In dit voorbeeld is dit voordeel berekend op 5% van de totale bouw-

bouwsom

Samengevat komt de totale berekende besparing op de investeringsuitgaven voor een bedrijf van 6 ha ten opzichte van twee keer een bedrijf van 3 ha uit op € 660.000.

Schaalvergroting leidt tot lagere investeringskosten en dus tot een lagere kostprijs.

kostprijs

Jaarlijks terugkerend voordeel

De eenmalige investeringsvoordelen van € 660.000 werken natuurlijk gunstig door in de exploitatie van het grote bedrijf (zie tabel).

Om deze cijfers goed te kunnen beoordelen, moet er kennis zijn van de diverse aannames die bij de berekening zijn gemaakt. Zo is bij de berekening van de lagere afschrijving rekening gehouden met een gemiddelde levensduur van 10 jaar. Ook de lagere gemiddelde rentekosten zijn berekend over deze periode van 10 jaar. De rentekosten van het perceel zijn elk jaar constant, omdat er geen afschrijving op gronden plaatsvindt.

lagere
afschrijving

Kosten stijgen en dalen

De lagere afzetkosten zijn berekend op basis van een gemiddelde bruto-omzet van € 38 per m². Het te behalen kostenvoordeel is becijferd op 1% van de totale omzet. Deze voordelen zijn te behalen door lagere transportkosten per kar, lagere partijheffingen, enzovoort.

De algemene kosten op het bedrijf omvatten onder meer de verzekeringen, accountantskosten en advieskosten. In de praktijk blijkt dat vooral deze kostenpost niet lineair meestijgt met de toename van de

kosten-
voordeel

oppervlakte van het bedrijf. Integendeel. Hoe groter het bedrijf des te lager deze kosten per vierkante meter.

Op de arbeidskosten is een kleine besparing te realiseren, omdat van een betere verdeling van de taken wordt uitgegaan tussen beide ondernemers. Ook blijkt dat de controle op de werkzaamheden bij een meerhoofdig management wordt versterkt. In theorie behoort een stijging van de arbeidsproductiviteit met minimaal 2% tot de reële mogelijkheden uitgaande van € 12 aan arbeidskosten per m².

Acht cent per kg goedkoper

Uit dit voorbeeld blijkt dat de kostprijs door het samenvoegen van de individuele plannen van beide ondernemers daalt. Per m² daalt de kostprijs met € 2,25 per jaar. Uitgaande van een productie van bijvoorbeeld 28 kg per m² is dit een verlaging van de kostprijs met € 0,08 per kg. Dat komt overeen met circa 5% van de jaarkosten. In de huidige marktsituatie is dit kostenvoordeel een niet onaanzienlijk concurrentievoordeel.

In dit rekenvoorbeeld is het positieve effect op de opbrengsten van het bedrijf

De verschillen in investeringen en exploitatiekosten in Euro's bij 2 bedrijven van elk 3 ha ten opzichte van 1 bedrijf van 6 ha.

Investerings	1 x 3 ha	2 x 3 ha	6 ha	besparing
Perceel grond	2.000.000	4.000.000	3.800.000	200.000
Bedrijfsruimte	250.000	500.000	400.000	100.000
Kassen + inrichting	2.100.000	4.200.000	3.990.000	210.000
Inventaris	200.000	400.000	275.000	125.000
Erfverharding	50.000	100.000	75.000	25.000
Totaal	4.600.000	9.200.000	8.540.000	660.000
Totaal/m² kas	153	153	142	11

Exploitatievoordelen per jaar			totaal	per m2 kas
Afschrijvingen d.p.m.	460.000	10%	46.000	0,77
Rente d.p.m.	460.000	5%	11.500	0,19
Rente perceel grond	200.000	5%	10.000	0,17
Afzetkosten	38	1%	22.800	0,38
Algemene kosten	0,50		30.000	0,50
Arbeidskosten	12	2%	14.400	0,24
Totaal			134.700	2,25

Financiële kengetallen			
Eigen vermogen	1.000.000		2.000.000
Solvabiliteit	22%		23%

buiten beschouwing gelaten dat kan optreden in een samenwerkingsverband door de bundeling van de teelttechnische kennis en de efficiëntere aansturing van de bedrijfsprocessen.

Nog groter

De financierbaarheid van dergelijke plannen is ook nog een sterk punt. Beide ondernemers kunnen daarbij ook kiezen voor een variant waarbij met dezelfde solvabiliteit een groter bedrijf wordt gebouwd dan 6 ha. In dit voorbeeld zouden beide ondernemers samen ook een bedrijf van circa 6,2 ha kunnen bouwen. Hiermee is in theorie een nog groter economisch voordeel te behalen.

dezelfde
solvabiliteit

SAMENVATTING

In het rekenvoorbeeld in dit artikel is uitgegaan van een gezamenlijk bedrijf van 6 ha in plaats van twee bedrijven van elk 3 ha. Samenwerking geeft een circa 7% lagere investering. De kostprijs daalt daardoor met ruim twee Euro per vierkante meter.